

ERDÉLYI GAZDA

KÖZ- ES MEZŐGAZDASÁGI LAP

A LAP AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET
TULAJDONA.
TELEFON : 158 szám.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYVE.
MEGJELENIK MINDEN HÓ 1.-ÉN ÉS 15.-ÉN

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL :
KOLOZSVÁR, ATTILA-UTCZA 10 SZÁM
TELEFON : 158 SZÁM.

Az E. G. E. alapító tagdíja 2000 lei, rendes tagdíja évi 200 lei, kiskgazdák, gazdatisztek és gazd. alk. részére 150 lei. A tagok az Erdélyi Gazdát 150 lei pótdíj ellenében kapják. ☞

A lapfelügyelő bizottság felügyelete mellett felelős szerkesztő és kiadó :
TÖRÖK BÁLINT
AZ E. G. E. TITKÁRA.

Előfizetési díj nem tagok részére :
Egy évre 400 lei Negyed évre 100 lei
Fél évre 200 lei Egyes szám 8 lei

Közyülési meghívó.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet 1928. évi december hó 19.-én, szerdán, délután 4 órakor Kolozsvárt, az egyesület Attila-utca 10. szám alatti székházában

rendkívüli közgyűlést tart,

amelyre az egylet tagjait tisztelettel meghívom.
Kolozsvár, 1928. nov. hó 20.-án.

Br. Jósika Gábor sk.,
elnök.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó.
2. Jegyzőkönyv-hitelesítők kiküldése.
3. Az alapszabályok módosítása.
4. Esetleges indítványok.

Meghívó.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet igazgató-választmányára Kolozsvárt, 1928. évi december hó 4.-ik napján, kedden délután 4 órakor az egyesület Attila-u. 10. szám alatti székházában rendes ülést tart, melyre a választmány tisztelet tagjait meghívja

Kolozsvár, 1928. november hó 20.-án.

Az Elnökség.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó.
2. Jegyzőkönyv-hitelesítők kiküldése.
3. Jelentés az alapszabályok módosításáról és rendkívüli közgyűlés összehívásáról.
4. Jelentés a Magyar Párt székelyudvarhelyi gyűlésének lefolyásáról.
5. Miniszteri felirat a patkányirtás ügyében.
6. Miniszteri felirat a melász kiszolgáltatása ügyében.
7. Miniszteri felirat az erdélyi cukorrépa-termelőknek a cukorrépaárak megállapítása céljából kiküldött bizottságban való képviselője ügyében.
8. A cukorrépa-termelési szakosztály jelentése.
9. Az irodalmi szakosztály jelentése.
10. A kertészeti és gyümölcsészeti szakosztály jelentése.
11. A vigalmi bizottság jelentése.
12. Növénytermelési szakosztály jelentése.
13. Kirándulás a budapesti tenyészállat-kiállításra.
14. Jelentés az illeték egyenérték kivetéséről.
15. Különböző kisebb tudomásul veendő ügyek bejelentése.
16. Tagsági ügyek.
17. Ülés napjáiig érkezett tárgyak.
18. Esetleges indítványok.

Figyeljük a címszalagot,

mert azon fel van tüntetve, hogy a címzett T. Tagtársunk hátralékban van-e a tagdíjával? Kérjük Tisztelt Tagtársainkat, hogy ne várják az 5'25 L. bélyegilletékes levélbeli felszólításokat, ne szegényítsék ezzel az egyesületet, ne töltsék ilyen improduktív munkával az időt, hanem sziveskedjenek e sorok olvasása napján beküldeni a címszalagon jelzett, hátralékos összeget.

A gazdák szervezetlensége és a gazdasági érdekek elnyomása.

Mezőgazdasági életünknek két égető problémája van: egyik a szervezkedés kérdése, a másik a vámpolitika. Szervezetlenségünk miatt ki vagyunk egészen szolgálatva a politikai, ipari és minden egyéb olyan érdekeltségnek, amely nem mezőgazdasági irányu.

Ma sokkal több bajjal és gonddal küzd a gazda mint régen, különösen a magyar gazda. Ezért sokkal sürgősebb és nagyobb jelentőségű feladat az egységes gazdafront megszervezése is. Erdély minden magyar gazdájának egységes fronton kell dolgoznia a talpraállás érdekében. Nem ismerünk kiskgazda, vagy nagygazda politikát, csak gazdapolitikát. Amikor az erdélyi magyar gazdaérdekeket védjük, akkor a magyarság törzsét is védjük. A gazdát az élet gyökere, a föld táplálja. A mezőgazdasági termények ára pedig ma a nagytőke sakkfigurái. Rekvirálással, maximálással, vasuti, vámpolitikával, piaci manőverekkel úgy alakítja az árakat, ahogyan a hatalmon levő erők érdekei kívánják vagy parancsolják. A gabonaár vagy a leu esése a spekulációnak egy pezsgős vacsorát jelent, a kiskgazdának pedig dobpergést.

A gazda magas kamatozású kölcsönököt vesz ma igénybe, de nem termelési célra, hanem adókra, mert a termését nem tudja értékesíteni a nagyipart protezsáló vámpolitika miatt. Mezőgazdaságunk a saját zsirjában fulladt meg. Mult időben mondhatjuk, mert már tönkre mentünk amiatt, hogy zsirunkat, buzánkat nem tudtuk eladni. Ott maradt értékesíthetetlenül a

nyakunkon, vagy potom áron kellett piacra dobnunk.

Szervezetlenségünk miatt a megsemmisülés előtt állunk. A közös veszedelem ellen közös frontra van szükség. Szervezetlenül úgy verik el a port rajtunk ezután is, ahogy épen jól esik. Szervezetlenségünk következménye szerencsétlen vámpolitikánk, amelynek egy része ma revízió előtt áll.

Az import-vám-tarifa módosításakor pontonként felsorolva fejeztük ki az akkori kormány előtt a gazdaközönség kívánságait az egyes vámtételeket illetőleg. Ma, amikor az export-vám-tarifa kerül revízió alá, megint csak az Erdélyi Gazdasági Egylet lesz az egyedüli ellenzéke az anyagokban bővelkedő, nagy befolyással rendelkező nagyiparnak, mely Bukarestben a tűz mellett melegebben biztosítja magának a szabad exportot mi, pedig szervezetlenségünk miatt csak a távoli sötétből nézünk, hogy ég oda szerény kis gesztenyénk.

Mai vámpolitikai rendszerünk drasztikus módon kiszivta a mezőgazdaság életerejét. Egész sereg olyan iparágat honosított meg vámpolitikánk, mely külföldről szerzi be nyersanyagát. A vámvédelem szárnyai alatt dédelgetett belföldi ipar miatt a szomszédos államok agrárvédő vámmal igyekeznek távol tartani őstermelésünket. Ez az oka, hogy valósággal könyörögnünk kell terményeink alamizsna áron való értékesíthetőségéért is.

A mai agrárellenes vámpolitika a nagybankok ipari befektetésekének jó kamatozását vannak hivatva biztosítani csupán. Fel kell tételeznünk az új kormányról, hogy ennek a gazdaellenes vámrendszernek a revízió kapcsán végét veti.

A mezőgazdasági termelés súlyos helyzetében kénytelen intenzivitását csökkenteni. A gyáripar azonban nem tudja foglalkoztatni a termelés csökkentése folytán felszabaduló erőket, hanem azokat a nyomorba vagy kivándorlásra kényszeríti. A kenyérkeresők számát nem emeli az olyan vám, mely nem belföldön termelt nyersanyagot feldolgozó iparágat véd.

Ezer oldalról és szinben tudnók reflektorszerűen megvilágítani vámpolitikánk ferdeségeit, a gazdaellenes tendenciájából származó mérhetetlen károkat, de egy lélekzetvételre elég ez is izelítőnek ahoz, hogy a gazdaközönség szeme előtt a köd oszolni kezdjen.

T. B.

MINERVA

Biztosító r.-t. Igazgatóság: Cluj-Kolozsvár, Regele Ferdinand (Ferenc József-út) 37. sz. Saját székházában.

Vezérképviselők :

Kolozsvár, Nagyvárad, Temesvár, Marosvásárhely, Brassó, Szatmár és Arad.

Főképviselők :

Csikszereda, Gyergyószentmiklós, Nagy-Szeben, Lugos, Zilah, Szászrégen, Dés, Gyulafehérvár és Beszterce.

Erdélyrészi képviselőt :

Az Erdélyi Gazdasági Egyesületnél,
Kolozsvár, Attila-utca 10. szám.

A társaság foglalkozik a biztosítás minden ágazatával. — Más társaságnál érvényben levő biztosításokat felelősség mellett olcsóbb díjjal átvesz.

Képviselők : Minden községben. Az Erdélyi Gazdasági Egylet tagjai díjkedvezményben részesülnek.

Állatbiztosítás! ☞ Minden gazdának kötelessége a „Minervánál” biztosítani!

DISZNÓHIZLALÁS

elősegítéséhez csak a

KWIZDA

féle

SERTÉSTÁPPOR

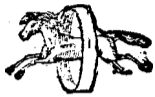
jó

Nagy doboz ára 100 lei. Közép doboz ára 60 lei.

Ezen védjegy nélkül értéktelen utánzat.

Ha valahol nem kapható, szállításáról gondoskodik a romániai főlerakat „GEA”-KRAYER

R.-T. TIMISOARA, Nr. 51.

199

Az abraktharmányok viszonylagos tápláló és pénzértéke.

Az ideai nagy takarmányhiány miatt állattenyésztő gazdaközönségünknek nagy gondját képezi, hogyan mentse át a hosszú télen az igaz és tenyészállatállományát? A kedvező őszi időjárás segített némileg máris a takarmányhiányon. A cukorrépatermést is lényegesen megjavították az őszi esőzések, aminek következtében nagyobb mennyiségű répafej és levél, szelet és melász állott és áll rendelkezésére a erdélyi gazdaközönségnek. A cukorrépafej, levél és szelet díjtalanul áll a cukorrépatermelők rendelkezésére, illetve a szeletet esetleg a vasuti fuvardíj terheli. A melász pedig kedvezményes áron, vagyis a répa beváltási árának másfélszereséért, kb. 177 L. ért áll a termelők rendelkezésére. Azok számára pedig, akik cukorrépát nem termelnek, kb. 360 L.-ért ab gyártelep. Az alábbi értékiszámításnál a melásznak a magasabb árát vettük alapul.

A kedvező időjárás azonban távolról sem enyhített a takarmányhiányon annyit, hogy a gazda gondjai eloszoltak volna, legfennebb kitolódta, vagy adott esetekben némileg csökkentek. Az abraktharmányok okkal-móddal való alkalmazása elkerülhetetlen lévén azoknak helyén való alkalmazhatása céljából ismernünk kell viszonylagos tápláló és pénzértéküket. Tudnunk kell, hogy a mai piaci árak mellett 1 kg. emészthető fehérje, illetőleg 1 kg. keményítőérték mennyibe kerül. Efelől pedig tájékoztatást nyújt az alábbi táblázat:

November hó	100 kg piaci ára	Emészthető fehérje %	Keményítőérték 100 kg-ként %	Mennyibe kerül	
				1 kg emészthető fehérje L.	1 kg keményítőérték L.
Árpa I. rendű	650	9'0	72'3	72'22	8'9
Tengeri ó. hazai	850	7'5	80'3	113'33	10'5
Buza II. rendű	720	11'4	70'5	63'1	10'2
Rozs II. rendű	650	11'6	70'5	65'1	9'2
Melász	360	—	48'0	—	7'5
Buzakorpa	450	9'8	43'0	45'—	10'4
Malomkonkoly	450	10'0	60'0	45'—	7'5

Ez a táblázat tájékoztatást nyújt egyéb, szalastakarmány-félék tápláló és pénzérték viszonyának kiszámításához is.

T. B.

Beszámoló a hitelszövetkezetek működéséről.

Irta: dr. Ferenc József.

Már több ízben beszámoltunk a hitelszövetkezetek működéséről és rámutattunk arra a fontos közgazdasági szerepre, amelyet a hitelszövetkezetek főleg a falu életében betöltenek. Örömmel kell megállapítanunk, hogy a szövetkezetek érdekében írt cikkeink kellő visszhangra találtak és ma már a szövetkezetek a nép gazdasági támogatásában, a gazdasági élet és kultúra fejlesztésében és emelésében olyan hathatós és áldásos munkát fejtenek ki, amely mindenkit örömmel kell, hogy eltöltsön.

De minden szónál ékeesebben beszélnek

A szövetkezetek 4 évi mérlegének kimutatása.

	1924	1925	1926	1927
A szövetkezetek által a tagoknak nyújtott a) váltókölcsonők	28,896.852 L	62,481.366 L	108,890.837 L	167,793.796 L
b) kötvénykölcsonők	20,151.548 „	26,799.890 „	26,042.299 „	23,818.825 „
Szövetkezeti ingatlanok értéke	623.000 „	826.488 „	1,180.372 „	1,363.816 „
Szövetkezetek által a központban jegyzett üzletrészek	700.235 „	914.228 „	1,221.800 „	1,866.600 „
A szövetkezeteknél a tagok által befizetett üzletrészek	7,264.603 „	9,640.011 „	13,924.950 „	18,753.531 „
Szövetkezetek tartalékalapjai	3,761.209 „	6,121.737 „	8,532.564 „	12,221.908 „
Szövetkezetek által a központtól élvezett hitel	3,525.793 „	11,395.914 „	18,205.092 „	21,322.920 „
Hitelszövetkezeteknél elhelyezett betétek és letétek	45,731.554 „	70,812.096 „	97,413.808 „	147,986.918 „
Hitelszövetkezetek nyereségei	609.442 „	1,086.934 „	1,738.930 „	2,569.740 „
Hitelszövetkezeteknél jegyzett üzletrészek száma	180.902 „	216.923 „	257.341 „	315.913 „
Üzletrészek értéke	10,326.325 „	12,843.300 „	18,442.650 „	22,135.700 „

Az összehasonlítás azt mutatja, hogy alig 4 év alatt a kihelyezések megötszöröződtek, a szövetkezeti üzletrészek, a központban jegyzett üzletrészek több mint kétszeresére emelkedtek és a betétállomány megháromszorosodott.

De ezek a számok azt is mutatják, hogy minő nagy közgazdasági jelentősége van a szövetkezeteknek a kisgazda-társadalom gazdasági életében és minő hatalmas erő rejlik a szövetkezésben, úgy, hogy annak a lelkében, aki a számokban megjelenő igazságot felismeri, önkéntelenül annak a gondolatnak kell felébrednie: miként lehetne a szövetkezésben rejlő erkölcsi és anyagi erőt még jobban kihasználni a gazdatársadalom megerősítése érdekében?

Mert a szövetkezeti életnek és eszmének jelentősége a kisgazda-társadalom szempontjából nemcsak abban rejlik, hogy a szükséges hitelt jutányosabban tudja nyújtani és közvetíteni, mint bármely bank, hanem főleg abban, hogy nincsen a gazdasági életnek olyan ága és problémája, amelyben a szövetkezet ne tudna segítségül jönni.

A hitelnyújtás terén — elismerjük — még messze vagyunk a kívánt céltól. De ennek okai a körülményekben rejlenek. Minden állami támogatás és hitel nélkül csakis saját erőnkre vagyunk utalva. de annál büszkébbek vagyunk az eredményre, mert ez az eredmény népünk öntudatos munkájának, életerejének, élni akarásának bizonyítéka és a szövetkezeti eszme igazolása.

Különbösen is a kamatláb tekintetében a szövetkezeti hitel még nem felel meg a gazdatársadalom igényeinek, de hogy e tekintetben többet nem tehattünk, az a rendelkezésre álló anyagi eszközök korlátoltságán kívül az állami hitel hiányában, az általános pénzügyi viszonyokban leli magyarázatát.

A fenti számok önmagukban csak rideg számoszlopok. Csak akkor csodálhatnók igazán a szövetkezeti eszme nagyságát, ha látnók a számok mögött rejtőző és lüktető életet, mely ezeket a számokat életre keltette.

a számok. Épen ezért, hogy megítélhessük a hitelszövetkezetek munkáját és mérlegelhessük azt az erőt, amelyet a hitelszövetkezetek képviselnek, kivonatossan közölni kívánjuk a hitelszövetkezetek múlt évi összesített mérlegének adatait.

1927 december végén a kolozsvári szövetkezeti központ, a Gazdasági és Hitelszövetkezetek Szövetsége kötelékében 290 hitelszövetkezet működött és a szövetkezeti tagok száma 86 ezer 68 volt.

Hogy ezen hitelszövetkezetek ujjaalakításuk óta alig egy pár év alatt minő hatalmas fejlődést értek el, azt fényesen igazolja, ha bemutatjuk ezen szövetkezetek négy évi mérlegének adatait.

E helyen nincsen elég terem, hogy ezt az életet a maga teljességében feltárjam és így csak pár vonással adhatom ennek a szövetkezeti életnek rajzát.

Szövetkezeteink már nemcsak hitelnyújtással foglalkoznak, hanem valódi hivatásuknak megfelelőleg igyekeznek mindenféle gazdasági támogatást programjukba venni, amellyel tagjaik gazdasági helyzetén javíthatnak.

Anélkül, hogy e tekintetben is részletekbe bocsátkoznám, csak megemlítem, hogy ma már vannak tejszövetkezeteink, melyek sok községben, mondhatom, már a község legfontosabb kereseti ágát képezik. Vannak szövetkezeteink, melyek közös használatra gazdasági gépeket szereztek be, tagjaik között nemesített vetőmagot és műtrágyát osztottak ki, a szövetkezet kebelében közös értékesítő csoportot létesítettek, bevezették az állatbiztosítást, megmegerősítették a temetkezési segélynyújtást, gazdasági oktató előadásokat és takarékosági napot tartottak, kulturházat építettek és részt vettek a község minden kulturális munkájának támogatásában, mihez képest az egyházakat és iskolákat a legmesszebb menő támogatásban részesítették.

A szövetkezeti központ a szövetkezetek ezen munkáját hasonló önzetlen szellemben támogatja. Aminek igazolására elég arra hivatkoznom, hogy a központ az ujonnan alakuló tejszövetkezeteknek gépek beszerzésére kamatmentes kölcsönt adott, a szövetkezetek részére egyelőre megynként kamatmentesen hitellel nemesített vetőmagot és műtrágyát osztott ki, birtokvásárok esetén még rendkívüli hitel útján is kedvezőbb kölcsönt folyósít és mindenütt, ahol igazi szövetkezeti szellemet lát, a szövetkezetet a legmesszebbmenő erkölcsi és anyagi támogatásban részesíti.

Ujólág hangsúlyozni kívánjuk, a kamatláb tekintetében még messze vagyunk a kívánt céltól. Hogy e tekintetben eleget tudjunk tenni hivatásunknak, annak egyetlen megoldása lenne, ha a központ megfelelő saját tőkével rendelkezne. Éppen ezért az egész társadalom kötelessége volna részt venni a központ megerősítésében.

tésében és pedig azért, hogy egyrészt mindenki jegyezzen alapítványi üzletrészt (drb.-ja 500 lei), másrészt, hogy támogassa a központot betéttel.

Hogy a szövetkezeti központ is fennállásának pár éve alatt minő fejlődést ért el, annak igazolására bemutatjuk a központ pár évi mérlegének főbb adatait.

A Szövetkezeti Központ 5 évi mérlege.

	1923	1924	1925	1926	1927
Üzletrész tőke	845 900L	1,023 900L	2,006,000L	3,666.600L	4,387.100L
Tartalékalap	74.720	274.154	545.570	568.396	720.629
Betétek	—	1.116.644	8,389.477	10,045.433	10,735.850
Szövetkezeteknek nyújtott hitel	—	3,525.793	11,395.914	18,205.092	21,322.920
Évi forgalom	55,109 210	72,490.017	266,403.235	295,844 691	349,744.770

Ezzel a beszámolóval és ezekkel az adatokkal Erdély társadalmának lelkiismeretét szeretnők megszólaltatni, hogy mindenki érezze erkölcsi kötelességének a szövetkezetek és szövetkezeti központ erkölcsi és anyagi támoga-

tását, mert aki a szövetkezeti munkában részt vesz, az a magyar nép gazdasági és kulturális fejlődéséért és jövőjéért küzd, ez pedig olyan szent munka, mely minden áldozatot és fáradságot megérdemel.

A cukorrépatermelők nagygyűlése.

November 29-én tartotta meg az E. G. E. Cukorrépatermelői Szakosztálya ezévi őszi nagygyűlést Marosvásárhelyen. A gyűlésen Lázár Simon elnökölt. Jelen voltak: dr. gr. Teleki Domokos (Gernyeszeg), Boros László (Kerelőszentpál), Muth Aurél (Csapó), szakosztályi alelnökök, továbbá dr. Felszeghy András (Csapó), Máriaffy Lajos (Marosszentgyörgy), Jeney István (Mezőkölpény), Auffenberg Ágoston (Marosvásárhely), Kátay Károly, Csete Béla, Molnár István, Pécsy Ferenc, Csomos Jenő, Csomos János (Keresztes), Szenner István, Biró Simon, Kacsó Béla, K. Nagy Árpád, gr. Kun Zsigmond, Bóné András, Sikó Antal, Kristóf János, Kuti Károly, dr. Rozsnyay György és még mások igen sokan.

A gyűlést Lázár Simon elnök nyitotta meg. Meleg szavakban üdvözölte a megjelenteket, javasolta, hogy bár a Szövetség nem politikai testület, üdvözölje a nagygyűlés az új kormányt a gazdasági érdekek hatálos támogatásának programjába vételéért.

Eddig az agrárkérdések háttérbe szorultak, noha a lakosság 80%-a mezőgazda. Talán furcsának tűnik, hogy ezt mint gyáriparos is mondja, mert élvezte az iparpártolás előnyeit.

Nem vád a kormányok ellen ez. Bennünk van a hiba, mert nem szervezkedtünk. Nem a répaszövetségről beszél és nem kér tagdíjat, hanem általános gazdasági szervezkedésről. Nézzük meg a gyáriparosok szervezetét. Nem panaszkodnak a gyárosok, hanem dolgoznak érdekeikért és áldoznak.

A kormányok a szervezett gyáriparosokat meghallgatták és a szervezett termelőket is meghallgatnák és támogatnák is minden bizonnyal. A gyáriparosok egész törvénytervezeteket terjesztettek a kormány elé. Ha szent módjára maguk felé hajlik a gyáriparosok keze, azt nem lehet felróni bűnükül, csak magunkra vehetünk, hogy meglevő szervezeteinket nem támogatjuk kellőleg és nem járunk el a gyáriparosokhoz hasonlóan.

Ha azt akarjuk, hogy a mindenkori kormányok támogassanak, ne riadjunk vissza a szervezkedéssel járó áldozatoktól és munkától.

Egy szomorú körülményt tart megemlítettőnek, amely ugyan nem szorosan a Marosvásárhely vidéki termelőket érdekli, hanem az aradvidékieket és ez az, hogy az aradi cukorgyár bejelentette a Szövetség aradi tagozatához, hogy két évi működés után beszünteli a jövő évre az üzemét. E bejelentését november hóban tette, mikor a termelők vetésforgóikat már beállították és az őszi vetésektől elkéstek, miután azoknak már zöldülniök és bokrosodniok kellene. Az ülést megnyitva felkérte a szakosztály előadóját jelentése megtételére.

Török Bálint szakosztályi előadó jelentését röviden az alábbiakban foglaljuk össze:

Mélyen Tisztelt Szakosztályi Gyűlés!

Gazdasági életünk legnehezebbjei közzé sorolhatjuk a most lefolyt esztendőt. Az E. G. E. Cukorrépatermelői Szakosztálya ennek

megfelelően a lehetőség határáig igyekezett a rendelkezésére álló eszközökkel a termelők érdekeit szolgálni.

Az utóbbi években fellendült répatermelés túltermelést, majd exportkényszerrel eredményezett, amely maga után vont a múlt évben a répaárak tetemes csökkenését.

Az alacsony répaárak mellett a termelés rendszerét is át kellett és kell még fokozott mértékben alakítanunk. Ennek a lényege magasabb termésállagokra és jobb minőségű termelésre való törekvés.

A terméskilátások a nyár végéig a természetellenes szárazság miatt egészen katasztrófálisak voltak. A szeptemberben beállított esőzések azonban annyira javították a termést, hogy rekordtermés-átlagokat értünk el. Amily örömmel tölthet el a rekordtermés, ép oly fájdalommal állapítjuk meg, hogy ez nálunk azt jelenti, hogy csak 130 mázsás átlagot értünk el kat. holdanként, a nyugati kulturállamok ennél jóval magasabb átlagával szemben.

Ez azt mutatja, hogy még mindig nem műveli elég mélyen minden gazda a talaját, nem adja meg idejében a megfelelő művelést és nem alkalmazza kellő mértékben és szaktudással a műtrágyákat. Csak akkor lesz jövedelmező a répatermelés, ha kat. holdanként legalább 150 mázsás átlagot fogunk elérni. Ez pedig őszi mélyszántással, jó műveléssel és a műtrágyák kellő mértékben való alkalmazásával igen könnyen elérhető volna.

A répa minősége ellen sem emelhető kifogás, mert a répa cukorfoka is meghaladja a normális átlagot.

Kiszántások csak elszórtan fordultak elő. Ez év folyamán is voltak azonban rovarkárok. Így főként a Mezőségen a vetési bagolyféle hernyója okozott jelentékenyebb károkat.

Köztudomású, hogy a termelői szerződések feltételeit a szerződő felek állapítják meg, az átvételi árakat pedig két év óta az ipari és kereskedelemügyi miniszteriumi protoktorátusa alatt működő termelők és gyárak képviselőiből alakított vegyes bizottság.

A folyó évi árakat tartalmazó 1928. március hó 24-én kelt vegyes bizottsági jegyzőkönyv megállapítása szerint a mai cukorárak érvényben maradása esetén kb. a következő árakra számíthatunk: a tavalyi 114.80 leies 100 kg.-kenti ár 118.75 leire emelkedne. Ehez az árhoz hozzászámítandó még a gyárban átadott répa után 10 lei és az 50 km-es körzeten belül vasutra adott répa után a 4 lei felár. Így volna a répa ára 128.75 lei,

19-20 százalékos MÉSZNITROGÉN

nélkül nincsen magas terméshozam.

40-42%-os
kálisó

16-18%-os

superphosphat

A összes tavaszi kalászosoknál, répánál, burgonyánál, szőlőnél, rétnél és legelőnél, stb., stb. a legjobban bevált és legolcsóbb

Nitrogén-Műtrágya.

Az összes kalászosoknál sikerrel alkalmazható tavasszal fejtrágyaként.

Kérjen díjmentes utbaigazítást és ismertető nyomtatványokat.

„NITROGÉN” Műtrágya és Vegyipar R.-T. Dicsőszentmárton.

illetve 122.75 és az 50 km-es körzelen kívül vasutra adott répa után 118.75 lei.

A vegyes bizottság jegyzőkönyve részünkre ezenkívül két igen érdekes fejezetet tartalmaz.

Az egyik a cukorgyárak raktáraiban felhalmozott cukor értékesítésére vonatkozik. Amennyiben u. i. a cukorgyárak raktáraiban az előző évekről felhalmozódott és kivitelre szánt cukorkészletek az emelkedett cukorforgasztás és redukált termelés folytán belföldön kerülnek eladásra, az esetben a termelőket visszamenőleg vagononként 1463 lei répaárterítés illeti, levonva ebből 1928 április 1.-től számítandólag havi 1% kamatot.

A másik, számunkra igen értékes határozata a vegyes bizottságnak a termelők szervezkedésére vonatkozik. A vetésterületek csökkentésének keresztülvitelével kapcsolatosan u. i. a bizottság figyelembeveendőnek jelzi a termelési hely földrajzi fekvését, a gazda a cukorrépatermeléssel való foglalkozásának idejét, az őszi szántást, műtrágyázást és végül pedig a termelők szervezetségét, kimondván, hogy a termelői szerződések megkötésének elbírálásánál előnyben részesítendő a szervezett termelők.

Ennek a határozatnak az alapján küldötte ki Szövetségünk a tagok sorába való belépésre felszólító körlevelét a cukorgyár igazgatóságával egyetértőleg. A szervezkedés Szövetségünk működő képessége új lendületet nyer. Működésünk új korszakában Szövetségünk sulya és jelentősége lényegesen emelkedni fog.

A szervezkedés ezen módjának igénybevétele — elismerjük — kissé radikális, de ugyátszik legeredményesebb. Közel egy évtizede, hogy gyűlésezünk, szónokolunk, levelezünk. Tovább nem volt helye a beszédnek, a körülmények által parancsolt mód alkalmazása elől kitérni nem lehetett.

Egyébként örömmel jelenthetjük, hogy a gyár vezetősége elvileg hozzájárult ahhoz a régi óhajunkhoz, hogy a szövetségi tagságra vonatkozó nyilatkozat a jövő évben a termelői szerződésbe foglaltassék.

Az átadások simán való lebonyolítása érdekében a Szövetség az idei őszi folyamán a közbizalmat élvező termelők sorából ellenőröket kért fel és állított a mérlegek mellé. Ellenőrzést csakis azon mérlegeknél gyakoroltunk, amelyeknek körletébe tartozó termelők tagjai voltak a Szövetségnek.

Ellenőri tisztséget vállaltak:

Ilyés Sándor	Csekme Ferenc
Kristóf János	ifj. Szenner János
Gáspár Samu	Zilahy S. Aladár
Bartha György	Kiss István
Török Ferenc	Mikó László
P. Szentmárton B.	Sikó Antal
Tövissi Géza	Szánthó István
Jeney István	Kacsó Sándor
Biris Simon	Gergely Károly
Márk Samu	Szabó Ferenc
ifj. Végh János	Lukács Jenő
Suten Achim	Lapikás Béla
Bydeskúti György	Lörinc István
Nagy József	Péter Ferenc
Horváth Béla	Pintea Emil
Jovián Miklós	Stoica Joan

Az ellenőrök igazolványokkal láttattak el és teendőik felől nyomtatott utmutatással.

Az átadások rendén különösen a kampány első felében súlyosabb panaszok nem merültek fel. Marostorda vármegyében Hatfaludy István tagtársunk látta el a főellenőri tisztséget. A Marostorda vármegyén kívül eső átadóállomásokat pedig Szövetségünk előadója látogatta sorra, két ízben is, a kampány tartama alatt.

Az átadások kapcsán felmerült sérelmek csaknem mindenike a százalékolásból származott.

Sérelmesnek találta a termelők egy része a levonásoknak kg.-okban és nem %-okban való kifejezését, amely százalékolási mód nehezen ellenőrizhető és sok félreértésre alkalmat nyújtó.

A termelői szerződés feltételei betartásának ellenőrzése rendén a Szövetség megvizsgálta a termelők szejeljárásának szárazanyagtartalmát a kolozsvári vegykersületi állomáson. A vizsgálat a szerződés szerinti 8% helyett 8.5% szárazanyagtartalmat állapított meg.

A műtrágyázás kérdése általában a mezőgazdasági termelés terén napról-napra nagyobb jelentőségűvé válik. Távolról sem alkalmazza azonban ma még azokat a gazdaközönség jelentőségükhöz mért arányokban.

A kollektív termelői szerződésbe már korábban bevettük a szuperfoszfátnak kötelező alkalmazását. Részben a szuperfoszfát alkalmazásának is tulajdonítjuk az idej magas termés-átlagokat.

A káli műtrágyát aránylag kevés gazdatársunk veszi igénybe, noha kívánatos volna, hogy e téren is végeztesse nek minél szélesebb körben kísérletek, már csak azért is, mert tudvalevő, hogy, ha valamelyik tápanyag hiányzik a talajból, a nagyobb mennyiségben adagolt egyéb különben nélkülözhetetlen tápanyagot tartalmazó műtrágyák sem fejthetik ki terméscsökötő és minőségjavító hatásukat.

A mézsnitrogén műtrágyák alkalmazása tekintetében hivatkozunk az ercsi és kaposvári cukorgyárakra, amelyek a szokásos szuperfoszfát adagolása mellett 60—70 kg. mézsnitrogén kat. holdankénti alkalmazását a termelés érdekében állónak látják anélkül, hogy ez a cukorfokot kedvezőtlenül befolyásolná.

A nitrogén műtrágyák alkalmazása tekintetében az 1927—28 termelési évben több kísérlet végeztetett és pedig az alább felsorolt gazdatársak közreműködésével:

Ertsey József, Lapikás Béla, Vitályos Géza, dr. Ferencz Mihály Zsigmond, Máriafi Albert, gr. Toldalagi József, Szentkirályi Béla, dr. Lutz József, Piroška Mihály, Muzsnai Ferenc, Neményi József, Máriaffy Lajos, Szenner István, Lázár Simon, Szász István és Szász Ferenc.

A kísérleti eredmények nem nyújtanak elég bázist arra, hogy pozitív következtetéseket vonhassunk le, mert a polarizációs eredmények szerint a trágyázatlan mézsnitrogénnel és szuperfoszfáttal trágyázott répák cukorfoka annyira elütő és váltakozó volt, hogy emiatt újabb alaposabb kísérletek végzése vált szükségessé. A mézsnitrogén alkalmazása terméscsökötő hatására való tekintettel, a termelők érdekében áll. Igyekeznünk kell azonban mielőbb tisztázni a kérdést,

hogy a mézsnitrogénnel a szuperfoszfát mellett milyen arányban és milyen talajokon való alkalmazása indokolt és rentabilis.

A folyó évi termelői szerződést illetőleg, egy helyzetváltásról kell beszámolnunk. A marosvásárhelyi cukorgyár részére a cukorrépat termelő gazdaközönség az évtizedek óta szokásos, szabályszerű termelési ajánlatát megette a gyárnak. A gazdaközönség ajánlatát a gyár vezetősége külön-külön névre szóló levélben el is fogadta. A termelők és gyárak képviselőiből alakított vegyes bizottság azonban közben egy szerződés-mintát készített az erdélyi termelési ajánlatok feltételeinek és a regáti termelői viszonyoknak szemelőtt tartásával és a lehetőség szerint való összeegyeztetésével. A folyó évi március hó 24.-én felvett vegyes bizottsági ülésről szóló jegyzőkönyv 16. pontja szerint, az említett termelői szerződés-minta alkalmazása kötelező. Ez a szerződés-minta azonban, reánk erdélyi termelőkre nézve, több sérelmes pontot tartalmaz.

A normál szerződés egyik sérelmes föltétele az, hogy az előlegek után 12% kamatot fizetendő. Az előlegek összege ugyan alacsony, de ez a kamatteher csökkentené a répa árát. Bár az idén az illetekek csökkentése folytán emelkedő répa árakban megvolna a fedezet a kamatokra a tavalyi árakkal szemben, de a mai kilátásaink szerint, még mindig 11 leivel alacsonyabbak lesznek az árak, mint a tavalyelőtti voltak. Az előlegek folytán fizetendő kamatok ellen elvi szempontból is tiltakoznunk kell, mivel a répavetések a gyár tulajdonát képezik. Tekintve azonban bizonyos előnyöket, amelyeket ezzel szemben a termelők élveznek, a Szövetség vezetősége utólagos jóváhagyás fenntartásával elfogadta a feltételt azzal a hozzáadással, hogy a jövőre precedensül nem szolgálhat. Ez a kamat 6 hónapot és holdanként átlag 1000 Leit véme alapul 60 L.-nek felel meg. Nyersen számítva mázsánként 6 banit jelent ez, holdanként csak 100 mázsás átlagtermést felvéve.

A normál-szerződés szerint 250—700 waggonig egy, 1500 waggonig 2 mérleg állítandó fel az átadó állomásokon. Ilyen körülmények között a szállítás alkalmával a torlódások megtízszereződnek. Vitás esetekben a termeléshez nem értő községi bírák döntenek. Azon szekér répák, amelyeken esetleg kövek találtak, minden ellenérték nélkül elkobozhatók a gyár által. A normál-szerződés a szeleteladást is korlátozza. Vagyis a termelők csak maguk között értékesíthetik azt. A kötbért a régi holdankénti 200 lei helyett, hektáronként 2000 leivel írja elő. A törvénybe fel nem vett vis major okozta károkért is a termelő a felelős. Az összes illetekek, amelyekkel a hatóságok a répat megrónák, a termelőket terhelik. Mind-ezen sérelmes pontok alkalmazásától a gyár elállott.

Fentiekkel szemben előnyünk volna az 50 leiben megállapított répamag-ár, a répa-ár másfélszeresében megállapított melász-ár, késedelmes fizetés esetén a gyár által fizetendő 18% késedelmi kamat és a magdeburgi szokvány minőségének megfelelő répamag, végül az a körülmény, hogy a próbatisztítások alkalmával talált föld, idegen

Céltudatos gazda részére nélkülözhetetlen a gyümölcsfák betegségei és kártevői ellen		nyáron és ősszel		195
Dendrin és Neodendrin		S O T O R hernyóenyv		
vizben oldódó gyümölcsfacarbolineum		a Carbolineumfabrik R. Avanius készítménye		
Románia részére gyártja és forgalomba hozza:	Moskovits Ipartelepek Részv.-Társ.		Oradea-Nagyvárad Calea Victoriei 62 sz.	

anyag stb.-ből csak az 5%-on felüli mennyiség hozható levonásba.

Nem mulaszthatjuk el megemlékezni arról a körülményről, hogy egy újabb adó veszélye fenyegeti gazdatársainkat. Tudvalevő, hogy minden számos állat után 250 lei, a szekerek után 100 lei stb. utadót tartozunk fizetni. Még a liberális kormány javaslatára szerint a jövőben minden a vasuton szállítandó waggon rakomány 500—500 lei utadóval fog megterhelhetni. Ez azt jelenti, hogy az a termelő, aki például 10 waggon répát szállít a gyárba és 5 waggon szeletet vesz igénybe, 15x500 leit vagyis 7500 leit, vagyis majdnem egy waggon répa alapárát fizetné csak utadóba. A gazdaközönség ilyen csekély értékű nagy terínjű termények után való súlyos megadóztatása ellen a legnagyobb elszántsággal kell tiltakoznunk. Ezen tiltakozásnak illetékes helyen szükség szerint való kifejezéséhez, a mélyen tisztelt szakosztályi gyűlés szíves meghatalmazását kérjük.

A szakosztály szűkös anyagi viszonyairól és adósságairól a múlt szakosztályi ülésünkön már volt alkalmunk beszámolni és így ezzel jelentésünket be is fejeztük.

Jeney István indítványára a nagygyűlés a jelentést egyhangulag tudomásul vette és felkérte az Elnökséget annak az Erdélyi Gazdában való közlésére.

Dr. gr. Teleki Domokos szerint az a gazda, aki nem veszi át szeletjándóságát, rablógazdálkodást üz. Minthogy ma a gazda 92% rossz marosvásárhelyi vizet szállít és csak 8% szárazanyagot, kéri a szeletszárító berendezés felállításának szorgalmazását. Felpanaszolja, hogy a gyár által kiadott répa-velőmagban az idén sok takarmányrépa mag volt. Miután a magot a gyár adja, kívánja, hogy átvételkor ne emeljen kifogást az általa adott magból termelt répa átvétele elé. A jelentésben említett utadót szívesen fizetné, ha azt arra használnák, mert utjaink gyalázatosan rosszak. A százalékolás kapcsán kifogásolja, hogy a százalékolók a répaszállítványoknak a répahalmok közé való lerakása közben, vagy után állapítják meg a levonandó százalékot és így a próbatisztítás lehetősége illusorikus.

Bors László a kerelőszentpáli mérleg alkalmasabb területre való áthelyeztetését kéri, mert nagy állatkinzással jár a répanak a gödörbe helyezett mérlegtől való kivontatása.

Sikó Antal a termelők szeletigényének a községtől távol eső bergenyei állomásra való szállítását sérelmezte, kéri a szelet nyílt pályán való lerakhatásának kieszközölését.

Káli Nagy Árpád (Székelykál) a termelői szervezet kiépítését sürgeti és büntető szankciók alkalmazását kéri.

Jeney István: aki nem lesz szövetségi tag, ahoz küldjük Dobránszkyt százalékolni.

Dr. Felszeghy András (Csapó) a vagonok rentabilisabb kihasználása, okszerűbb manipuláció érdekében emel szót.

Biró Simon (Komlód): A gyár megbízottjai 100 L-t követeltek a kistermelőktől, a termelői szerződés aláírása ellenében.

Muth Aurél (Csapó) Marosvásárhelyen egy szövetségi iroda felállítását kéri és a Szövetség életbe több lüktető élet bevitelét.

Hafaludy István, Kristóf János, Csete Béla, Máriaffy Lajos, Orbán Balázs, Boni András és mások felszólalása után Lázár Simon a felszólalásokra reflektálva közli, hogy egy szeletszárító berendezés rendkívül drága és a gyár tűzbiztosítási díjait is lényegesen emeli, ennek dacára javasolja, hogy kérje fel a Szövetség a cukorgyárat, hogy tegyen számítás, hogy milyen feltételek mellett, mennyi szárított répaszeletet tudna a termelők rendelkezésére bocsátani egy szeletszárító felállításának esetén. A szelet nyílt pályán való lerakási lehetőségét és nem a bergenyi állomásra való szállítás módjait a C. F. R. szabá-

lyai körvonalazzák. A dolog tisztázása céljából a Szövetség az ügynek utána fog nézni, ugyiszintén a kerelőszentpáli mérleg áthelyezése céljából is interveniálni fog a Szövetség a gyárnál. A termelők szervezése kérdésének kapcsán kifejlődött termékeny vita felett örömet fejezi ki és határozatilag kimondja, hogy a szervezkedés újabb alapokra való fektetése céljából a nagygyűlés egy bizottságot küld ki, amelynek megválasztása után rámutat arra, hogy a termelők a 100 L. vesztegetési díjat hajlandók szó nélkül megfizetni a 30 L. tagdíj fizetése alól pedig vonakodnak. Ha a tagok kellő megértést fognak tanúsítani, a vásárhelyi iroda felállításának is meg lesz a lehetősége. Véleménye szerint a Szövetségnek a gyárral karöltve kell dolgoznia és a szervezkedés ügyét megoldani. Az átadások rendén felmerülő differenciák sohasem lesznek 100%-ig eliminálhatók, de sok olyan lényegbe vágó ügy van, amely a megértő együttműködés nélkül megoldhatatlan volna. A szövetségre szüksége van a gyárnak és termelőnek egyaránt. Annak százmillió lei értékű répanak kell legyen egy gazdája, aki eladja. Kell legyen egy szerv, amely a gazdák érdekében tárgyaljon és amellyel a gyár is tárgyalhasson. Nem tudja feltételezni, hogy ennek a szükséges voltát a termelők és gyár egyaránt be ne látnák. A határozatok enunciaciója után, megköszönve a jelenvoltaknak a szíves érdeklődését, az ülést bezárta.

EGYLETI ÉLET

Invitație la adunarea generală

Societatea Agrară Ardeleană va ține la 19 Decembrie 1928, Miercuri, ora 4 p. m. în sediul societății (strada Andrei Mureșan 10) adunarea generală extraordinară la care am onoare a invita pe membrii societății. Cluj, la 20 Noembrie 1928.

Baronul Gavril Jósika m. p. președinte.

Ordinea de zi:

1. Deschiderea din partea președintelui.
2. Delegarea verificatorilor de proces verbal.
3. Modificarea statutelor.
4. Eventuale propuneri.

Meghívó, gyümölcsészeti előadásra.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet székházának üléstermében december hó 8-án, szombaton d. u. 3 órától kezdődőleg dr. Péter Béla c. gazd. akadémiai igazgató előadást tart a gyümölcsfák gondozásáról. Az előadással kapcsolatban bemutatásra kerülnek a legújabb gyümölcsfa védelmi szerek, valamint azoknak a gyakorlati alkalmazási módjai.

Az előadás és bemutató iránt érdeklődő közönséget ezuton is tisztelettel meghívja Kolozsvár, 1928 november 26.

az E. G. E. Elnöksége.

Tagdíjnyugtázás.

Az E. G. E. titkári hivatalához a következő összegek küldettek be:

2000 L. alapító díjat fizetett: Hitelszövetkezet Tordaszentlászló.

1927. évre 150 L. tagdíjat fizetett: Fina K. asszony, dr. Serban M. Kolozsvár.

1927. évre 150 L. E. G. pótdíjat fizetett: Fina K. asszony, Purgly L. Sofronya, dr. Serban M. Kolozsvár.

1928. évre 200 L. tagdíjat fizetett: br. Karg J. Darlos, gr. Kendeffy G. Hátszeg, Császár Gy. N.-enyed, Róm. Kath. Státus Kolozsvár, Zathureczky K. N.-ajta, Bogdán K. Kézdimártonfalva, Döry Gy. Náprád, Salamon A. Szszt.-miklós, Ocskay I. Dédács, Zsák J. Nagyhalmagy.

1928. évre 150 L. tagdíjat fizetett: Rusz A. Gogánváralja, Barna Gy. Alsózsuk, dr. Serban M. Kolozsvár.

1928. évre 150 L. E. G. pótdíjat fizetett: br. Karg J. Darlos, gr. Kendeffy G. Hátszeg, Császár Gy. N.-enyed, dr. Benicky Gy. Folya, Rusz A. Gogánváralja, Barna Gy. Alsózsuk, Róm. Kath. Státus Kolozsvár, Zathureczky K. N.-ajta, Bogdán K. Kézdimártonfalva, Salamon A. Szszt.-miklós, Ocskay I. Dédács, Latin sz. káptalani urd. N.-várad, br. Kemány P. Czintos, Purgly L. Sofronya, dr. Serban M. Kolozsvár.

1929. évre 150 L. tagdíjat fizetett: Pécsi M. Szurduk.

1929. évre 150 L. E. G. pótdíjat fizetett: Pécsi M. Szurduk.

Előfizetési díjat fizetett: Csép Gáborné Rákos (300 L.).

Vegyes közlemények

Utmutatás a gyümölcsfa-tulajdonosok számára. Erdély gyümölcsstermét rengeteg állati, növényi és gombabetegség veszélyezteti, ezért igen nagy jelentőséggel bír a kártevők elleni védekezési módok megismerése. Az Erdélyi Gazdasági Egyletben dr. Péter Béla c. gazd. ak. igazgató nagyszámú kerttulajdonos jelenlétében ismertette azokat a gyümölcsfavédő szereket, amelyek lombhullástól rügyfakadásig alkalmazandók a nyári termés biztosítása érdekében. Az előadással kapcsolatban az ismertett növényvédelmi szerek alkalmazását be is mutatta az egyesület a saját kertjében. Leggyakoribb kártevők kertjeinkben a vértetű, az ormányosok, a korompenész, a fusikladium, köznyelven a ragya, vagy a gyümölcs varasodása, a rothadást előidéző monília, stb. stb., amelyek mindenike ellen az Enda-Chinoinnal való egyszeri permetezéssel védekezhetünk teljes biztonsággal. Az Enda-Chinoin stimuláló hatással is bír a gyümölcsfákra, mert amellett, hogy a vele való permetezés nyomán elpusztulnak a kártevők, új sima felületű kérget kapnak a fák, bővebben is teremnek. A másik szer az Almola vértetű-kátrány, mellyel a vértetves foltok, sebhelyek, stb. kezelhetők biztos eredménnyel. Előadás után a tudós professort számtalan kérdéssel halmozták el a különféle kártevőktől szenvedett kerttulajdonosok és dr. Péter Béla minden feltett kérdésre megadta az óhajtott választ. Ezután a gyűlés véget ért.

A kolozsvári gazdák és a lószorozók. A kolozsvári gazdákat évek óta aránytalanul terheli meg a hadsereg a hadgyakorlatok alkalmával a lovak igénykevétele által. A kolozsvári Gazdasági Egylet választmánya tárgyalva a kérdést megállapította a hivatalos adatokból, hogy a falvak 2—7 drb. lovat jelentenek be csupán a vármegyéből és ennél többet nem is vesz igénybe a hadsereg a falvakból, míg Kolozsváron éjjel sötétben az istállóból vitték el nappal az utcán valósággal elfogták a fuvarral terhelt lófogatokat. A bejelentés nélküli rekvizitálás nagy fennakadást okozott a kolozsvári kisgazdák, fiákeresek, szállítók stb. munkájában. A hivatalos megállapítás szerint Szamosfalva 2,

CASTOREX

A csodálatos prémés házinyul!

197

Nagy fajtenyészetemben állandóan kaphatók fiatal és tenyészállatok barna, fehér, fekete, kék és chinchilla színben. Csak egészséges és elsőminőségű állatok, előnyös árban. Szállítok nagy és kistenyésztőknek. Jó kiszolgálásról kezeskedem.

E. RHIS, LENGNAU (Biel mellett, Svájc)

Apahida 3, Bánffyhunad 7, Vajdakamarás 3, Szombattelke 6, Aranykert 2, Mócs 3, Fráta 3, Visa 1, Kolozs 7, Zsuk 2, Szászfenes 6 drb. lovet jelentett be mindössze. A K. G. E. elhatározta, hogy a kolozsvári gazdák terhére való önkényes lóbejelentések megszüntetése érdekében illetékes helyen lépéseket fog tenni.

Meghívó. Az Aradvármegyei Gazdasági Egyesület folyó évi december hó 12-én délelőtt 10 órakor Aradon Strada Mircea Stanesco (Verbóczy-u.) 2. szám alatti helyiségében évi rendes közgyűlést tart, melyre az egyesület tagjai ezennel tisztelettel meghívattak. Tárgyszorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Jelentés az egyesület működéséről. 3. Számvizsgáló bizottság jelentése. 4. Alapszabályok módosítása. 5. Választások. 6. Esetleges indítványok. Arad, 1928. november hó 28-án. Az Elnökség.

Kolozsváron is megkezdik az állatgyógyászati szérumok készítését. Kolozsváron a vágóhíddal kapcsolatosan, állategészségügyi bakteriológiai intézetet állítottak fel. — Így az erdélyi gazdák a közel jövőben Kolozsvárról szerezhetik be szérumszücségeiket, amelyeket eddig nélkülözni voltak kénytelenek.

Az E. G. E. rendkívüli közgyűlése. Az E. G. E. módosított alapszabályait két évvel ezelőtt beterveztette az egyesület a kolozsvári törvényszékhez jóváhagyás végett. A törvényszék a november hó 17-én megtartott tárgyaláson azzal utasította el az egyesületet, hogy nem elegendő a közgyűlési jegyzőkönyv hitelességéhez a jóváhagyott alapszabályszerűen hitelesített eredeti jegyzőkönyv másolatának közjegyzői hitelesítése, hanem a közgyűlésen eleitől végig jelen kell lennie a közjegyzőnek és a közjegyzőnek is alá kell írnia a jegyzőkönyvet mint hitelesítőnek. Az E. G. E. ennek alapján december hó 19-re rendkívüli közgyűlést volt kénytelen összehívni, amelynek határozatkép telensége esetén 14 napra újabb közgyűlést fog összehívni.

A mezőgazdasági kamarai szenátorválasztások idejét december 19-re tűzte ki a kormány. Csik, Udvarhely, Brassó, Fogaras és Szeben vármegyék kivételével a többi erdélyi mezőgazdasági kamarák egy szenátort választanak és a kamarai tagok Kolozsváron szavaznak. Eddig két párt állított jelöltet, a liberális párt Martinovits Konstantin kolozsvári gazd. ak. tanár volt szenátort, a nemzeti párt pedig Moldován Valér tordai ügyvédet.

Állattenyésztők Naptára 1929-re sajtó alatt levő és december első felében megjelenő kötete a gazdaközönség legnagyobb érdeklődésére tarthat számot. *Gazdag tartalma, páratlanul szép kiállítása, sok gyönyörű képe* nagy meglepetése lesz az ideai naptár-könyvpiacnak. Értékes szakközleményei az egész éven át hasznos tanulságokat nyújthatnak az állattenyésztés, takarmányozás, állategészségügy, állatértékesítés tekintetében. A legjobb állatbeszerzési források, az országos állatvásárok legújabb és nagy gondal összeállított jegyzékei nélkülözhetetlenek a gazdálkodással foglalkozóknak, számos képe az év állattenyésztési eseményeit szemléltetik. Az Állattenyésztők Naptára 1929. évfolyamát is a legjobb magyar szakírók közreműködésével szerkesztették. *Ára* díjmentes postai szállítással 2 pengő, megrendelhető az Állattenyésztők Lapja kiadóhivatalánál, Budapest, V., Nádor-u. 16.

A répaszelet vasuti mérlegelési díja. A cukorrépaszelet köréből panaszok merültek fel most a cukorrépaszelet szállítások derekán, hogy a C. F. R. a répaszelet mérlegelése címén külön 100 Leit számít vagononként a répaszeletet vasuton szállító termelők terhére. Az E. G. E. Cukorrépaszelet Szakosztálya közli, hogy miután a répaszelet a special VII. tarifaosztályba tartozik, csak a fél kérésére mérlegelendő és a mérlegelési illetékek csak az esetben számíthatók fel, ha a fél a mérlegelést kérte.

A „Hangya” központ továbbfejleszti mezőgazdasági programját. Megirtuk volt, hogy a nagyenyedi „Hangya” központ szövetkezeti tagjait az ősz folyamán nemesített magvakkal és műtrágyákkal látta el. A központ mezőgazdasági akciójának folytatásaképpen a mezőgazdasági gépek beszerzését is programjába vette és megtette az előkészületeket arra, hogy a jövő gazdasági szezonban elláthassa a tagjait kisebb gépekkel.

PIAC.

Országosvásárok.

December hó 16-án Dés. — 17-én Gyulafehérvár, Parajd. — 18-án Abrudbánya, Mezőörményes, Selénd, Zsibó. — 19-én Abrudbánya, Balavásár, Csikbálfalva, Csikszentgyörgy, Fehérgyarmat, Küküllővár. — 20-án Alsócsernáton, Bánffyhunad, Berkesfalva, Sóvárád, Vivakna. — 21-én Kóhalm, Máramarosziget, Székelyudvarhely, Szentágota. — 22-én Aranyosmedgyes, Erdőd, Krasznabéltek, Nagyida. — 23-án Csenger, Szilágyosmlyó. — 24-én Királydaróc. — 26-án Tenke. — 27-én Técső. — 28-án Felkenyér, Nagyajta, Radnót. — 30-án Algyógy-Alfalu, Csikmántor, Székelyhid, Zabola. — 31-én Harsány, Herszény, Makfalva.

APRÓHIRDETÉSEK.

APRÓHIRDETÉSEK ÁRA: szavanként 4 lei. **Vastag betűkkel szedett szavak kétszeres áron számíttatnak.** Legkisebb apróhirdetés díja 40 lei.

Szakképzett disz, konyha és gyümölcskertész mielőbbi belépésre állást keres. Szives ajánlatot a kiadóhivatal továbbít. 170

Gazdasági szakiskolát végzett, több évi gyakorlattal megfelelő állást keresek. Disz, konyha és gyümölcskertészet szakszerű vezetését is vállalom. Szives ajánlatot a kiadóhivatal továbbít. 170

Gazdatiszt 22 évi gyakorlattal állást keres. Daru Gerő Braşov Str. Preis No. 10. 198

Keresek 50—70 drb. átvészelt 1—1½ éves mangalica süldőt az ár megjelölésével. Nagy Dénes földbirtokos, Turda. 202

FAISKOLÁK ÉS SZŐLŐ-
OLTIVÁNYTELEPEK R.T.

AMBROSI, FISCHER
& CO
AIUD, JUD. ALBA
Catalog gratis

Ingyen küldöm

Szőlőoltvány és gyümölcsfa

árjegyzékemet, mely az egész országban a legolcsóbb árat és minden szőlőbirtokosra nézve megfizethetetlen tanácsokat tartalmaz. A saját érdekében ne vegyen addig oltványt vagy bármilyen fajta vesszőt, míg át nem olvassa szőlészeti útmutatómat. 190

Cím: J. SZÜCS szőlőtelep Dioşig
Jud. Bihor.

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank RT.

Cluj-Kolozsvár, Piaţa Unirii (volt Mátyás király-tér) 7. szám.

Fiókjai: Dés, Dicsőszentmárton, Gyulafehérvár, Marosvásárhely és Nagyváradon.

SAJÁT TÖKÉI: 85 MILLIÓ LEJ.

Affiliált intézetei: Torda-aranyosvármegyei Takarékpénztár Rt. Tordán, Alsófehérvármegyei Gazdasági Bank és Takarékpénztár Rt. Nagyenyed, Udvarhelymegyei Takarékpénztár Rt. Székelyudvarhelyen és Székelykeresztúron, Szászrégenvidéki Takarékpénztár Rt. Szászrégenben, Népbank Rt. Bánffyhunadon és Szamosújvári Hitelbank Részv.-Társ Szamosújváron. Minden bankügyletet a legelőnyösebben végez. — Engedélyezett devizabély. — Betéteket elfogad. Aruraktár a vasut mellett. 3805

Szőlőoltványok

Amerikai sima és gyökeres vesszők legjobban és garantált fajtisztán kaphatók CASPARI Fr.-nél Medgyesen, jud. Tárnava mare. Árjegyzék kívánatra.

Minden modern gazdaságban a SZUPERFOSZFÁT-MŰTRÁGYA

nélkülözhetetlen. 150 kgr. kiszórásával holdanként 200—300 kgr. terméstartalom érhető el. 168

MÉSZNITROGÉN

egyidejű alkalmazásával a hozam még fokozható.

„MARASESTI”

Soc. Anon. Română pentru Industria Chimică
Bucuresti I., Calea Victoriei 29.

„AMBROSI” Szőlőoltványtelep

MEDIAŞ-MEDGYES

szállít elsőrangú, garantált fajtisztá szőlőoltványokat

és amerikai alanyvesszőket.

Kérjen árjegyzéket.

Keresünk agilis képviselőket.

Erdély egész multja és egyezredév múkincai

vonulnak fel „A bethleni Gróf Bethlen Család Története az ősmagyar letelepülésétől napjainkig” c. műben. Irta Dr. Lucinich Imre. Nagy album-alak 600 oldal, 340 korhű szöveggép, 8 színes melléklet, legfinomabb papír, műnyomás, díszes egészvászonkötés. Ára füzve 1564 Lei, kötve 1836 Lei. A nagyszabású történelmi munka egész Erdély, valamint az országrész világtörténelmi vonatkozásait felöleli. Emellett az építészet, szobrászat, festészet és ötvösművészet legremekesebb darabjait foglalja magában. Sziveskedjék az alábbi szelvényt kitölteni és beküldeni.

T. Lepage könyvkereskedés

Cluj-Kolozsvár.

Kérem, utánvétellel Gróf Bethlen-Család Története c. művét füzve 1564 Lei, kötve 1836 Lei, nyitva, számlám terhére, havi részletfizetésre, megtekintésre megküldeni.

Kelt

Név

Cím